

Marie Terezie na Pražském hradě 1717–1780

Katedrála / Korunovace a pruské ostřelování

Korunovace 12. 5. 1743 a ostřelování Pražského hradu 30. 5. 1757

Korunovace Marie Terezie byla mezníkem v jejím životě i dějinách zemí Koruny české. Šestadvacetiletá rakouská arcivévodkyně léta zápasila o právo na vládu v dědičných zemích. A sotva zvítězila nad bavorským kurfiřtem Karlem Albrechtem, již byly na obzoru další boje, vedené tentokrát s mnohem silnějším nepřítelem, pruským králem Fridrichem II. Velikým. Přesto byla korunovace doslova ceremoniálem vybízejícím k usmíření. Marie Terezie doprovázená svým manželem Františkem Štěpánem Lotrinským vjela do Prahy 29. dubna 1743. Slavnostní okamžik doprovázely výstřely děl z vyšehradské citadely, víření kotlů, vyzvánění zvonů a všudypřítomné volání „Vivat Maria Theresia“. Na znamení věrnosti jí byly předány klíče od Pražského hradu a manželé se ubytovali. Korunovace se v katedrále odehrála 12. května a na český trůn nastoupila jediná skutečně vládnoucí žena. Zrádného pražského arcibiskupa při obřadu na přání královny nahradil olomoucký biskup Jan Arnošt z Lichtenštejna. Toho slavného dne jistě nikdo netušil, jaké zlo přijde za pár let. Konkrétně v noci na 30. května 1757, kdy za velkého lijáku „začalo pět dělovišť pruských za Strahovskou branou svou pekelnou práci a již první střela zasáhla okna nad kazatelnu a další den byla zasažena kaple Šternberská, zapálena střecha chrámu a proražena koulemi na 215 místech, zničeny byly varhany i věžní orloj, celkem vystřelili vztekli nepřátelé 22 000 pum ohnivých koulí a kartáčů a bylo v něm 777 kulí nalezeno“. Válečné poškození odhadovala komise tvořená dvorními umělci a řemeslníky: stavitelem Johanem Antonem Kuntzem, malířem Josefem Hagerem, kameníkem Josefem Laurenmannem a tesařem Johanem Rixem, společně odhadli nutné opravy na 70 000 zlatých. Tyto úpravy navrhoval hradní stavitel Anselmo Lurago a vídeňský dvorní architekt Nicolo Paccassi.

Text: © Jaroslav Sojka; foto: © Správa Pražského hradu, Jan Gloc; Johann Carl Auerbach, Marie Terezie v korunovačním rouchu